

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Poskytování ubytování v návaznosti na Úmluvu Rady Evropy o předcházení a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí

Při příležitosti ukončení předsednictví Turecka výboru ministrů Rady Evropy přijal dne 7. dubna 2011 výbor ministrů členských zemí Rady Evropy Úmluvu o předcházení a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí (dále jen "úmluva"). Úmluva má vytvořit ucelený právní rámec pro předcházení násilí, ochranu obětí a ukončení beztrestnosti agresorů. K zajištění dodržování této úmluvy má přispět mezinárodní skupina nezávislých odborníků (GREVIO), kteří budou sledovat její provádění na vnitrostátní úrovni přistoupivších států.

Tato úmluva také počítá s vytvořením národního koordinačního orgánu, jeho zapojením do mezinárodní sítě a jeho spoluprací v rámci této sítě. Předmětná úmluva byla otevřena k podpisu v Istanbulu dne 11. května 2011.[1] Mezi prvními ji podepsalo 11 členských zemí Evropské unie, například Francie, Německo, Slovensko, Rakousko, dále pak Černá Hora a Turecko.

Pokud Česká republika úmluvu ratifikuje, zaváže se mít implementovaný soubor legislativních a dalších opatření k boji proti násilí na ženách a domácímu násilí. Každý k úmluvě přistoupivší stát je povinen zajistit za uvedeným účelem například bezplatnou poradenskou telefonní linku, profesionálního zacházení s obětí nebo osobou ohroženou násilím ze strany příslušných státních orgánů (zejména policie) a zajištění vykázní agresora ze společného obydlí.

Ratifikace úmluvy v České republice

Česká republika může k ratifikaci této úmluvy přistoupit po jejím sladění s vnitrostátní právní úpravou, jelikož tato úmluva není přímo aplikovatelná a její obsah proto musí být nejdříve implementován ve vnitrostátním právu České republiky.

"Česká republika v nejbližší době neplánuje přistoupení k úmluvě, neboť musí být nejprve provedena analýza dopadu jednotlivých ustanovení na vnitrostátní právní řád ze strany jednotlivých resortů. Například musí být vyřešeny některé otázky ohledně kapitoly migrace, státem zřízené 24hodinové nonstop bezplatné linky pro oběti a jiné záležitosti. Většina požadavků, zejména v oblasti trestního práva, je již v českém právním řádu zakotvena. Česká republika například může postihovat i takzvanou ženskou obřízku bez zavedení specifického trestného činu v případě, že by se taková praxe u nás objevila. Předpokládáme, že po vyřešení těchto dílčích problémů Česká republika nebude mít problém k této úmluvě přistoupit." [2]

V tomto příspěvku se zaměřím na otázku, zda článek 23 úmluvy je v souladu s vnitrostátním právem České republiky, či zda bude nutná novelizace současné legislativy, případně zda soulad nastane s účinností souboru předpisů zahrnující nový občanský zákoník a harmonizační novely dalších právních předpisů.

Článek 23 úmluvy (Přístřeší *Shelters*)

Podle článku 23 úmluvy jsou ratifikující státy povinny přijmout nezbytná legislativní a další opatření

k zajištění vhodných a dostupných přístřeší v dostatečném počtu tak, aby tím bylo zajištěno a aktivně nabídnuto bezpečné ubytování zejména pro ženy a jejich děti.[3]

Vnitrostátní úprava České republiky

Pobytové služby v rámci krizové pomoci obětem a osobám ohroženým domácím násilím jsou v České republice zajišťovány intervenčními centry. Činnost těchto center je zakotvena v ustanovení § 60a odst. 1 a 3 zákona č. [108/2006](#) Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pokud je agresor ve smyslu zákona č. [273/2008](#) Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, vykázán ze společného bydlení, je oběti nebo osobě ohrožené domácím násilím aktivně nabídnuta pomoc (do 48 hodin od doručení úředního záznamu o vykázání agresora). Tato služba intervenčního centra je poskytována na základě dobrovolnosti a oběť nebo ohrožená osoba se na základě své vůle rozhoduje, zda pomoc využije.

Nad rámec výše uvedeného je možné uvedenou službu poskytnout také osobám, které nežádaly o vykázání agresora ze společného obydlí, avšak cítí se být domácím násilím také ohroženy. Navíc intervenční centra si tyto osoby mohou vyhledat z vlastní iniciativy (často z podnětu třetí osoby, která dá k takové iniciativě intervenčního centra podnět). Tato zákonná možnost je důležitá také s ohledem na skutečnost, že policie v různých regionech České republiky nepřistupuje zcela jednotně k využívání institutu vykázání agresora ze společného obydlí.[4] V případech, kdy nedojde k vykázání agresora (a násilí se řeší např. v přestupkovém řízení), nemá oběť nebo osoba ohrožená násilím místní a časový prostor k řešení její životní situace.

Závěr

Z výše uvedeného podle mého soudu vyplývá, že v současnosti účinné výše uvedené vnitrostátní právní předpisy České republiky jsou v souladu s článkem 23 úmluvy, který vyžaduje řešení krizové situace poskytnutím přístřeší, a nutně nevyžadují novelizaci ani další úpravu v právních předpisech souvisejících s rekodifikací soukromého práva v České republice. Nad rámec tohoto příspěvku (a článku 23 úmluvy) je otázka krizové pomoci a práce s dalšími osobami, ke které odborná literatura uvádí "Bohužel, jde-li o práci s pachateli, resp. rodinou jako celkem ohroženým domácím násilím, zákonodárce je tomuto problému mnoho dlužen."[5].

Věřím, že tento příspěvek otevře odbornou diskuzi ohledně souladu ostatních částí úmluvy a vnitrostátního práva České republiky tak, aby po případných nutných úpravách současných pravidel mohla být tato úmluva řádně ratifikována a plnila tak svůj účel spočívající v předcházení a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí.

Mgr. Tomáš Liškutín,
externí doktorand katedry občanského práva PF MU

e-mail: 134880@mail.muni.cz

[1] Council of Europe : Historical Background of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence [nahlíženo dne 15.5.2013, dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#)]

[2] Nečas, P., premiér : Stenoprotokol z 19. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané dne 9. června 2011.

[3] Article 23 of the Convention: "Parties shall take the necessary legislative or other measures to provide for the setting-up of appropriate, easily accessible shelters in sufficient numbers to provide safe accommodation for and to reach out pro-actively to victims, especially women and their children."

[4] Asociace pracovníků intervenčních center: Konference 20.11.2012 [nahlíženo dne 15.5.2013, dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#)]

[5] Králíčková, Z., Žatecká, E., Dávid, R., Kornel, M. Právo proti domácímu násilí. Skripta. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 17.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě – základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)